

ЗВІТ

результати опитування щодо оцінки якості реалізації дистанційного навчання у період воєнного стану здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти» факультету «Дизайн середовища» спеціальності 022 «Дизайн» ОПП «Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища» осінній семестр 2022/2023 н. р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення ступеня задоволеності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти форматом навчання і якістю реалізації дистанційного навчання у період дії воєнного стану в Україні.

Опитування проводилось 17.09.2022 – 18.09.2022 р. Характеристика вибірки: 7 респондентів – студенти магістратури факультету «Дизайн середовища» (освітньо-професійна програма «Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища», денна форма навчання) – 100% від загальної кількості студентів другого курсу. У студентів першого курсу магістратури заняття розпочнуться лише 1 жовтня, тож першокурсників до опитування не залучали.

З лютого 2022 року освітній процес у Харківській державній академії дизайну і мистецтв, як і у всіх навчальних закладах України, протікає в нових реаліях, які накладають на всіх учасників освітнього процесу умови воєнного стану. Це і вимушене переміщення студентів і викладачів Академії у інші регіони не тільки України, але й за кордони нашої держави, необхідність проводити заняття у дистанційній формі, що особливо складно і для викладачів і для студентів з урахування особливостей навчання у закладі вищої художньої освіти і, найголовніше – психологічна готовність викладачів і студентів адаптуватися до нових умов.

Унікальна особливість навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв – невелика чисельність здобувачів у студентських групах, члени яких навчаються за освітньо-професійними програмами на факультеті «Дизайн середовища». Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування.

На рисунку (рис. 1) – кількість варіантів відповідей на питання: «Чи адаптувались Ви до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»

1. Чи адаптувалися Ви до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану?

7 ответов

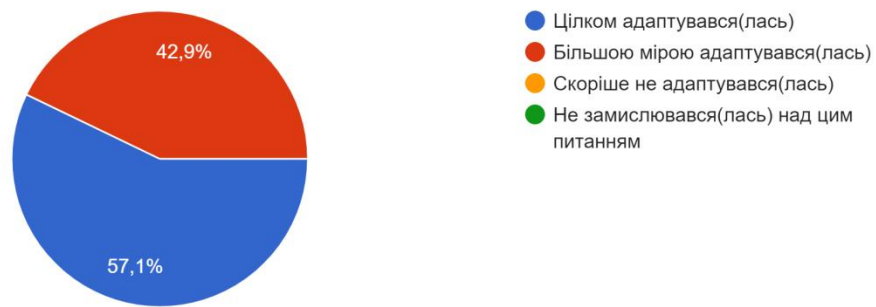


Рис.1 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи адаптувались Ви до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»

Як це не дивно, але ж 100% опитуваних не відчують дезадаптованості і вказали, що вони або цілком (57,1%), або ж більшою мірою (42,9%) до навчання у неприродних умовах воєнного стану адаптувалися.

Результати відповідей на питання: «Чи адаптувались Ви до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану?» представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

- *Відповіді на питання: «Чи адаптувались Ви до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком адаптувався(лась)	57,1
Більшою мірою адаптувався(лась)	42,9
Скоріше не адаптувався(лась)	-
Не замислювався(лась) над цим питанням	-

Більш того (рис. 2), така ж кількість респондентів вважає, що навчатися дистанційно їм досить зручно. Не інакше, як студентів загартувало навчання з весняного семестру 2019 року в умовах карантинних обмежень

2. Чи зручно Вам навчатися в дистанційному режимі в умовах воєнного стану?

7 ответов

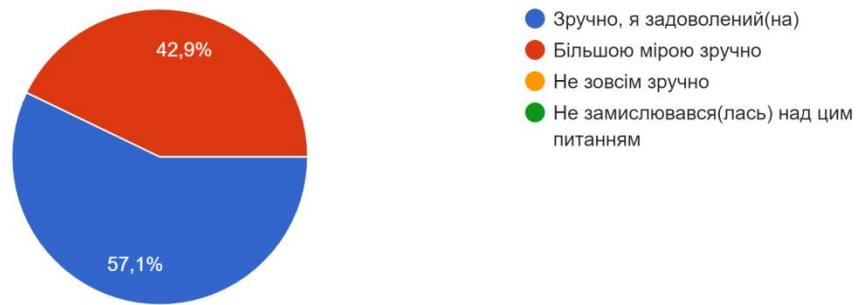


Рис.1 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи зручно Вам навчатися у дистанційному режимі в умовах воєнного стану?»

Результати відповідей на питання: «Чи адаптувались Ви до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану?» представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

- *Відповіді на питання: «Чи зручно Вам навчатися у дистанційному режимі в умовах воєнного стану?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Зручно, я задоволений(на)	57,1
Більшою мірою зручно	42,9
Не зовсім зручно	-
Не замислювався(лась) над цим питанням	-

Студентам запропонували указати, які форми робіт при організації дистанційного навчання найчастіше використовують викладачі. На рисунку 3 показано кількість варіантів відповідей на це питання.

3. Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні?

7 ответов

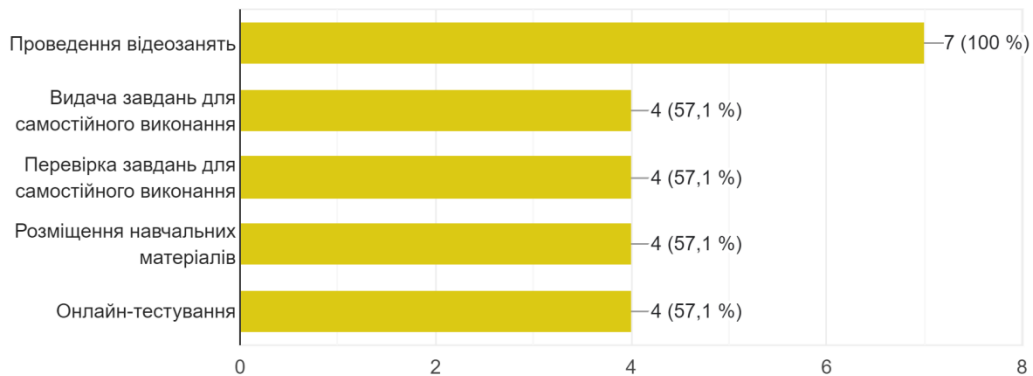


Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні?»

Пріоритети щодо використовуваних викладачами форм робіт розподілено у такому порядку (звернемо увагу, респондентам було запропоновано надати декілька варіантів відповідей): за результатами опитування лідер – проведення відео занять. Інші форми, на думку респондентів, представлені порівну (Рис. 3).

Результати відповідей на питання: «Які інформаційні ресурси використовують викладачі для Вашого on-line навчання?» представлені у таблиці 3.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні?»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Відео заняття
2	Видача завдань для самостійного виконання
3	Перевірка завдань для самостійного виконання
4	Розміщення навчальних матеріалів
5	Онлайн-тестування

Більшість респондентів (57% опитуваних) вважають, що відвідуваність занять під час онлайн-навчання не змінилася, а 14,3% впевнені, що навіть збільшилась. Цілковито збігається із даними, отриманими при аналізі попередніх питань щодо зручності і адаптованості до дистанційної форми те, що 28,6% респондентів не переймалися питанням щодо відвідуваності занять (рис.4).

4. Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час онлайн-навчання в умовах воєнного стану?

7 ответов

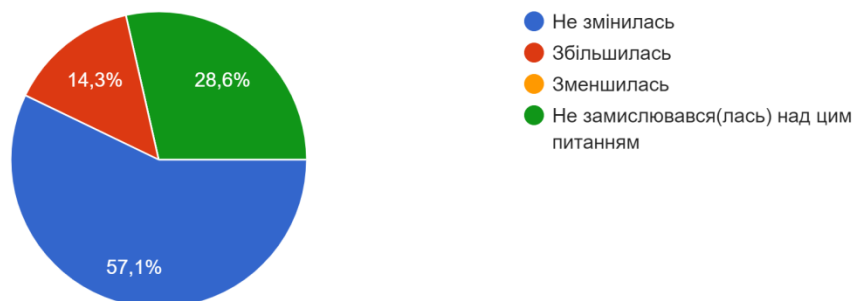


Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час онлайн-навчання у період воєнного стану?»

Результати відповідей на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час онлайн-навчання у період воєнного стану?» представлені у таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час онлайн-навчання у період воєнного стану?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Не змінилась	57,1
Збільшилась	14,3
Зменшилась	-
Не замислювався(лась) над цим питанням	28,6

Респонденти не мають нарікань щодо того, як викладачі дотримуються розкладу навчальних занять – 85,7% указали, що викладачі завжди, 14,3% – у більшості випадків розкладу дотримуються (рис. 5).

5. Чи дотримуються викладачі розкладу навчальних занять в онлайн-режимі?

7 ответов

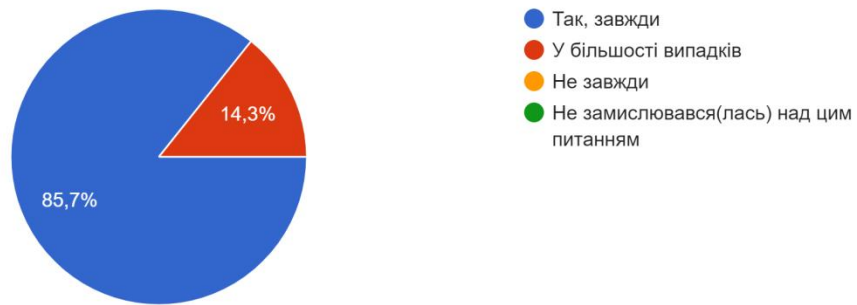


Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час онлайн-навчання у період воєнного стану?»

Результати відповідей на питання: «Чи дотримуються викладачі розкладу занять у онлайн-режимі?» представлені у таблиці 5.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «Чи дотримуються викладачі розкладу занять у онлайн-режимі?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так, завжди	85,7
У більшості випадків	14,3
Не завжди	
Не замислювався(лась) над цим питанням	

При відповіді на питання щодо труднощів, з якими студенти зіткнулися у процесі дистанційного навчання респондентам було запропоновано обрати кілька варіантів відповідей. Аналіз результатів дав змогу побудувати «рейтинг труднощів» (Рис. 6).

6. З якими труднощами Ви зіткнулися в процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану? (Позначте не більше трьох варіантів.)

7 ответов

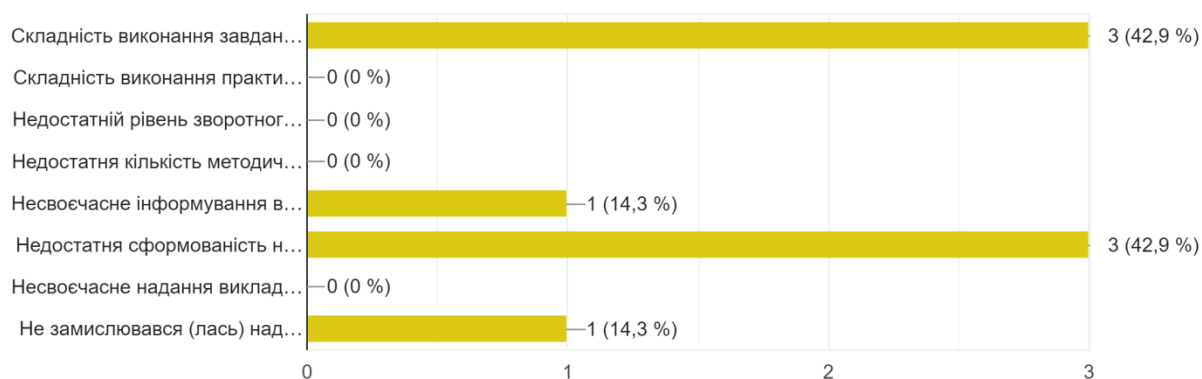


Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»»

Результати відповідей на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?» представлені у таблиці 6.

Таблиця 6

- Відповіді на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Складність виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій
2	Недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи (само менеджмент)
3	Не замислювався (лась) над цим питанням
4	Несвоєчасне інформування викладачами щодо терміну виконання завдань
5	Недостатній рівень зворотного зв'язку з викладачами
6	Несвоєчасне надання викладачами учбових матеріалів для дистанційного навчання
7	Недостатнє володіння комп'ютерними технологіями
8	Інше (що саме?)

При відповіді на питання щодо технічних проблем, із якими студенти зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану, респондентам було запропоновано обрати кілька варіантів відповідей. Як і було виявлено пр. аналізі відповідей на питання

Не помітили технічні проблеми 42,9% опитуваних, дратувала залежність від наявності і доступу до Інтернету 28,6% респондентів, рівно стільки ж студентів (28,6%) указали, що цим питанням не переймалися (рис. 7).

7. З якими технічними проблемами Ви зіткнулися в процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?

7 ответов



Рис. 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «З якими технічними проблемами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»

Результати відповідей на питання: «З якими технічними проблемами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?» представлені у таблиці 7.

Таблиця 7

- Відповіді на питання: «З якими технічними проблемами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Проблем не було	42,8
Необхідність мати доступ до Інтернету	28,6
Недостатній рівень володіння комп'ютерними технологіями	-
Не замислювався(лась) над цим питанням	28,6

Абсолютно всі здобувачі (100%) цілком задоволені роботою викладачів (Рис. 8).

8. Ваша оцінка роботи викладачів у рамках дистанційного навчання?

7 ответов

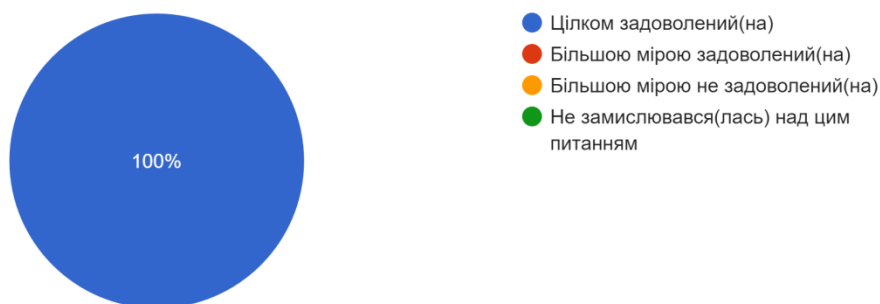


Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?»

Результати відповідей на питання: «Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?» представлені у таблиці 7.

Таблиця 7

- *Відповіді на питання: «Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений (на)	100
Більшою мірою задоволений (на)	-
Більшою мірою не задоволений (на)	-
Не замислювався (лась) над цим питанням	-
Інше (якщо Ви обрали цей варіант, будь-ласка зазначте що саме в останньому питанні анкети)	-

9. Дуже зворушлива відповідь респондентів на питання: «Вкажіть прізвища викладачів чи навчальні дисципліни, за якими НЕ проводилось навчання в дистанційному форматі та місце АНТИрейтингу».

- -
- Не було таких
- Немає
- Таких не було
- Таких немає

Студенти цілком задоволені (100% опитуваних) рівнем організаційної, інформаційної, соціальної і консультативної підтримки, що їм надають у

Харківській державній академії дизайну і мистецтв під час воєнного стану (рис. 10)

10. Чи задоволені Ви рівнем організаційної, інформаційної, соціальної, консультативної підтримки студентів у ХДАДМ?

7 ответов

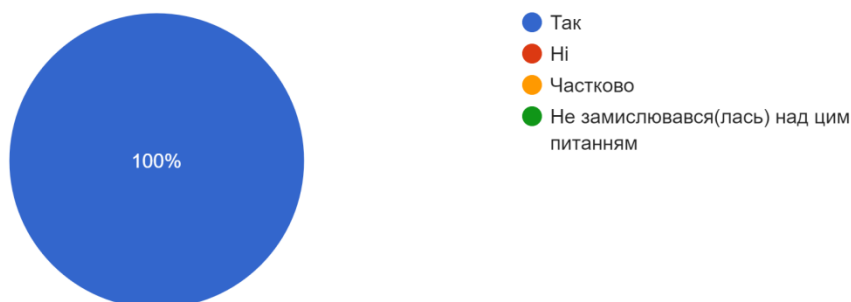


Рис. 10 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи задоволені Ви рівнем організаційної, інформаційної, соціальної і консультативної підтримки студентів у ХДАДМ?»

Ярко проявилась у лиху годину не тільки взаємодопомога студентів (було запропоновано обрати варіанти відповідей). За рейтингом на другому місці – підтримка викладачів, на третьому – декана факультету «Дизайн середовища» (рис. 11)

11. Хто Вам надає підтримку? (Позначте не більше трьох варіантів.)

7 ответов

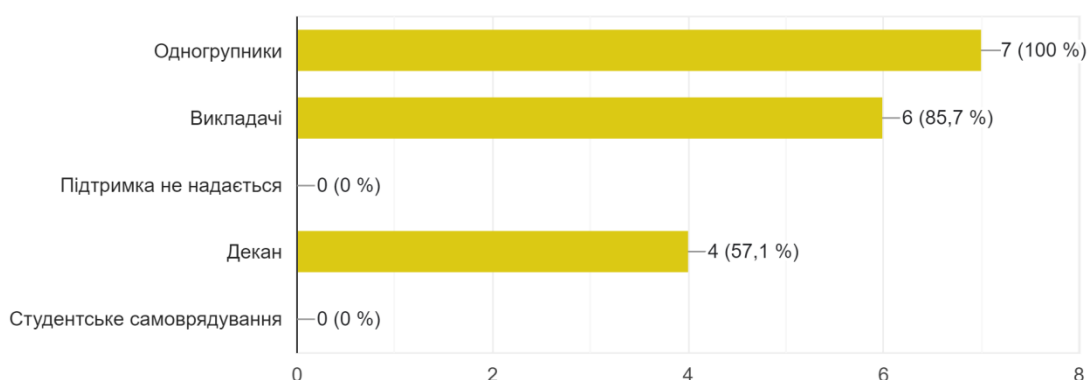


Рис. 11 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Хто Вам надає підтримку?»

Результати відповідей на питання: «Хто Вам надає підтримку?» представлені у таблиці 8.

Таблиця 8

- Відповіді на питання: «Хто Вам надає підтримку?»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Одногрупники
2	Викладачі
3	Декан

Більшість респондентів (42,9%) під час воєнного стану покинула рідні домівки і мешкає у орендованому житлі в межах України. Однакова кількість студентів (по 28,6%) мешкає вдома, така ж кількість опитуваних (28,6%) – виїхали за кордон.

12. Вкажіть, де Ви мешкаєте під час воєнного стану?

7 ответов

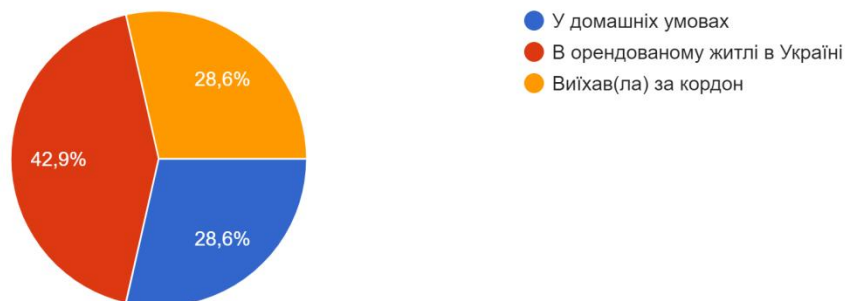


Рис. 11 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Вкажіть, де Ви мешкаєте під час воєнного стану?»

13. Вкажіть Ваші пропозиції та побажання (скарги) щодо окремих аспектів проведення навчання в дистанційному режимі в умовах воєнного стану.

Респондентам було запропоновано: короткій формі сформулювати, що саме вони вважають «іншим варіантом»: «Вкажіть Ваші пропозиції та побажання (скарги) щодо окремих аспектів проведення навчання в дистанційному режимі в умовах воєнного стану» і, якщо вони відповіли на одне з питань опцією «інший варіант», у вільній формі, і виказати побажання щодо організації навчального процесу, які сприятимуть розвитку та покращення дистанційного навчання в ХДАДМ.

На це питання 72%% опитуваних надали відповіді. Не «розгорнуті», а дуже лаконічні. Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові відповіді, коментарі та побажання (авторську орфографію збережено).

- Все вказала у іншій анкеті
- Немає
- Все окей
- Все добре

Абсолютна більшість студентів магістратури, які брали участь в опитуванні – віком 22 роки (71,4%). Вказали, що їм більше, ніж 23 роки 28,6% опитуваних (рис. 12)

14. Скільки Вам років?

7 ответов

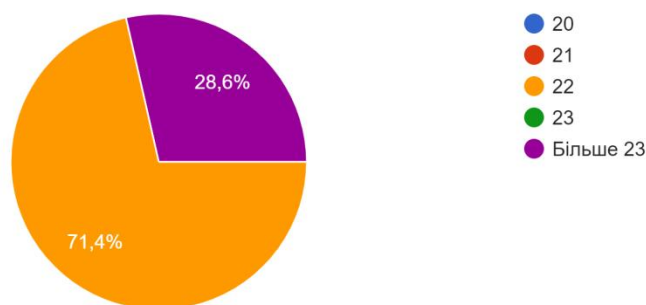


Рис. 11 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Скільки Вам років?»

Аналіз інформації, отриманої при проведенні опитування, дав змогу оцінити, наскільки здобувачі адаптувалися до умов дистанційного навчання в умовах воєнного стану, як вони оцінюють зусилля викладачів організувати навчальний процес у складних обставинах дистанційного навчання. Абсолютна більшість студентів, які брали участь в опитуванні – а це 100% від загальної кількості магістрів другого курсу дуже позитивно оцінила роботу викладачів. Студенти, у більшості, не тільки адаптувалися до дистанційного навчання, а й виявили зручності у цієї формі організації навчального процесу під час воєнного стану – 71,5% студентів на момент проведення опитування мешкають або за кордоном, або знімають житло у кордонах України. Отже, для них навчання взагалі можливо лише у дистанційній формі. І відвідуваність занять, на думку більшості респондентів, не змінилася під час війни.

Пристосувалися до дистанційного режиму і викладачі, більшість з яких також на сьогодні мешкає не в Харкові. За інформацією опитуваних, викладачі завжди і в більшості випадків, не зважаючи на труднощі і наявність засобів зв'язку (якість Інтернету під час відключень електрики) дотримуються розкладу занять.

Найбільша трудність, на думку респондентів – складність виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій. На жаль, під час дії воєнного стану це нездоланна перешкода.

Досить самокритично здобувачі визнали другі за рейтингом труднощі – недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи (само менеджмент). Втішно, що навіть не позначено у списку труднощів «Недостатній рівень зворотного зв'язку з викладачами», бо викладачі факультету «Дизайн середовища» по-батьківськи ставляться до кожного

студента, і аналіз відповідей це підтверджує: 100% респондентів цілком задоволені роботою викладачів. Підтвердження – зворушлива відповідь на питання щодо не проведення занять викладачами: «Не було таких! Таких немає!». Всі студенти, які брали участь в опитування, на 100% задоволені рівнем підтримки студентів в ХДАДМ.

Щодо пропозицій – опитувані вважають, що (авторську орфографію збережено):

- Все окей
- Все добре

Початок відкритого воєнного нападу Росії на Україну – вододіл мирного життя, планів і надій, виклик до кожного громадянина, держави та державної системи освіти. Життя триває, в умовах воєнного стану освітній процес було призупинено, але відновлено. Це рішення вселило у громадян нашої держави оптимізм, впевненість у нашій перемозі. Актуальним при пошуку форм організація освітнього процесу, що є найбільш безпечним для його учасників є звернення до досвіду організації дистанційного навчання у закладах арт-освіти під час пандемії.

Війна — це значно складніше і більш непрогнозоване, чим всі карантинні обмеження пандемії, це величезний стрес-фактор. В ситуації невизначеності, яку дослідники пов'язують з нездатністю людини передбачити розвиток ситуації та її динаміку, саме залучення молоді до навчального процесу сприяє подоланню проблем, пов'язаних з депривацією базових потреб у спілкуванні, довірі, підтримці, отже молодь вкрай потребує позитивних емоцій, необхідних для відновлення моральних сил і психофізичного здоров'я.

19.09.2022 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР